

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 429/2017
22.03.2018.године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, Бранка Станића и Гордане Ајншилер Поповић, чланова већа, у парници по тужби тужиоца АА из ..., кога заступа пуномоћник Миодраг Нешковић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., кога заступа пуномоћник Слободан Дамјановић, адвокат из ..., ради накнаде штете, вредност спора 13.082.800,00 динара, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж бр. 7235/15 од 15.03.2017.године, у седници већа одржаној дана 22.03.2018. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж бр. 7235/15 од 15.03.2017.године.

Образложење

Пресудом Привредног апелационог суда Пж бр. 7235/15 од 15.03.2017. године, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена је првостепена пресуда Привредног суда у Ужицу П бр. 18/15 од 28.09.2015.године, којом је одбијен тужбени захтев за обавезивање туженог да тужиоцу на име накнаде штете исплати износ од 13.082.800,00 динара са каматом од дана пресуђења па до исплате и обавезан тужилац да туженом накнади парничне трошкове у износу од 61.500,00 динара.

Против правноснажне другостепене пресуде благовремену и дозвољену ревизију изјавио је тужилац, због битне повреде одредаба парничног поступка учињених пред другостепеним судом и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у границама прописаним одредбом члана 408. ЗПП и одлучио да ревизија тужиоца није основана.

Побијана пресуда није захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности. Ревизијом се не указује на постојање других

апсолутно битних повреда одредаба парничног поступка које могу бити ревизијски разлог у смислу члана 407. ЗПП. Неоснован је ревизијски навод да је поступајући противно одредби члана 396. ЗПП другостепени суд учинио битну повреду. Ово са разлога што образложење побијане пресуде садржи оцену суда да првостепена пресуда није захваћена битним повредама поступка на које другостепени суд пази по службеној дужности, нити битним повредама на које се жалбом указује. Кроз одговоре на жалбене наводе другостепени суд је одговорио и на жалбени навод о погрешној примени материјалног права, те побијана пресуда има садржину која је прописана одредбом члана 396. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању странке су биле у пословном односу поводом више уговора о грађењу. Уговор о грађењу ... закључен је 25.08.2008.године. У октобру месецу 2008.године тужилац је као извођач уведен у посао, а рок извођења радова био је 50 дана од увођења у посао. Тужени је по уговору уплатио тужиоцу аванс по уговореној динамици. Тужилац је почетком децембра месеца 2008.године напустио градилиште неоправдавши аванс у висини 1.242.510,00 динара. На градилишту туженог мерно регулационе станице ... у ... тужилац је оставио без надзора своју радну машину. Користећи се правом задржавања тужени је машину задржао у свом поседу, јер му тужилац није вратио аванс задржан преко цене изведених радова. Утврђено је и да је потраживање туженог према тужиоцу доспело, што је поткрепљено опоменом пред искључење из уговора од 11.11.2008.године и предајом менице на наплату од истог датума. Накнадно донетом пресудом од 01.03.2011.године, обавезан је тужилац да туженом исплати износ од 1.969.315,40 динара, као неоправдани аванс. Над тужиоцем је отворен стечајни поступак, који је окончан усвајањем Плана реорганизације и обуставом стечаја по решењу Ст 34/11 од 26.01.2012. године. Потраживање туженог, као стечајног повериоца, није увршћено у план реорганизације, јер је било оспорено, па је тужени упућен на парницу.

На темељу утврђених чињеница, нижестепени судови су применом одредби члана 162. и 286. став 1. ЗОО правила о терету доказивања о узрочној вези између радње туженог и настале штете, одбили тужбени захтев јер тужилац није доказао да је штету претрпео кривицом туженог.

Неосновано ревидент оспорава правилност примене материјалног права од стране нижестепених судова и указује да је испуњен услов из члана 287. ЗОО, који искључује право задржавања ствари дужника. Тужилац оспорава постојање доспелог потраживања, јер нису били испуњени услови за раскид уговора и примену члана 132. ЗОО. Указује и да није био неспособан за плаћање, јер је у блокаду ушао месец ипо дана након насилног одузимања машине. Тврди да тужени није имао тужиочеву ствар у државини, јер му нису били доступни кључеви машине, због чега је исту насилно одвезао. Стога сматра да тужени није имао право на самопомоћ из члана 162. ЗОО, већ је крив за штету коју тужилац трпи сагласно члану 158. ЗОО.

Одредба члана 286. ЗОО прописује право повериоца доспелог потраживања у чијим се рукама налази нека дужникова ствар да је задржи док му не буде исплаћено потраживање. Ако је дужник постао неспособан за плаћање поверилац може вршити право задржавања иако његово потраживање није доспело. Одредба члана 287. ЗОО, на коју се позива ревидент, искључује право задржавања, ако дужник захтева да му се врати ствар која је из његове државине изашла противно његовој вољи или када је ствар предао повериоцу на чување или на послугу. У конкретном случају тужилац је прекинуо са извођењем радова и напустио градилиште туженог почетком децембра месеца 2008.године, односно пре истека уговореног рока за извођење радова. Наведеним поступком тужилац је манифестовао вољу за раскид уговора коме је претходила опомена туженог пред искључење из извршења уговора од 11.11.2008.године и предаја менице на наплату. Стога је уговор између парничних странака почетком децембра 2008.године раскинут. Тиме су наступиле правне последице из члана 132. ЗОО за враћање неоправданог аванса. Тужилац је своју машину оставио на градилишту туженог својеволјно и без присиле. Иста је по налогу од Дирекције за изградњу и МУП-а пребачена у пословни простор туженог у Стога нису испуњени услови за примену изузетака из члана 287. ЗОО, који би туженом као повериоцу ускратили право задржавања наведене машине.

Са изложеног, а применом одредбе члана 154. став 1. у вези са чланом 158. ЗОО, правилан је закључак нижестепених судова да тужени није одговоран за евентуалну штету тужиоца, јер нема његове кривице у смислу намерног или непажњом проузроковања штете тужиоцу.

На основу изложеног и члана 414. став 1. ЗПП, Врховни касациони суд је одбио ревизију тужиоца као неосновану и одлучио као у изреци пресуде.

**Председник већа-судија
др Драгиша Б. Слијепчевић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић